

folkning havde til Raadighed til at bygge Kirken for, og desuden var Esbjergs Udvikling vel heller ikke den Gang i den Fart, som den senere er kommen i. Det blev fra anden Side udtalt, at det vilde være økonomisk rigtigt straks at gaa til at bygge en ny Kirke. Det kan gerne være, det kan jeg imidlertid ikke indse, jeg tror, at man absolut maa finde det økonomisk rigtigt at bygge til paa den gamle Kirke. Derved afhjælper man dog Kirkenoden, i hvert Fald foreløbig, og saa kunde man samtidig se, om den rivende Fart, som Esbjergs Udvikling er i for Tiden, vilde vedblive, eller den vilde stagnere. Hvis Esbjerg By vil udvide sig i samme Grad, som den har gjort i de senere Aar, tror jeg, at den ny Kirke i Virkeligheden ikke vil forslaa. Esbjerg har meget vel Brug for en ny Kirke og for at faa den gamle udvidet. Men paa den Maade, ved at bygge til den gamle Kirke og gøre den dobbelt saa stor og indrette den præstelige Virksomhed der efter, som der er foreslaaet paa Finansloven, foregriber man slet ikke det andet Spørgsmaal med Hensyn til Bygningen af en ny Kirke. Derfor kan jeg ikke andet end være enig med det ærede Flertal i, at der bør bevilges en Tilbygning, ligesom jeg ogsaa hylder den Sætning, at een Tugl i Haanden er bedre end ti paa Taget. Man ved jo ikke, naar vi kunne faa dette store Beløb, der udkræves til den ny Kirke. Smidlertid gaa Aarene hen, og det er dog bedre at faa den første Nød afhjulpen. Jeg skal derfor meget indstændig anbefale at stemme for Flertallets Forslag paa dette Punkt.

Berntsen: Det ærede Medlem fra Bogen (M. Nielsen) fremsatte i Gaar nogle kritiske Bemærkninger, dels angaaende Højstoleloven og dels over for de mindre Højstoler og sluttede sine Betragtninger over dette Forhold med en Henstilling til Finansudvalget. Da jeg ikke er ganske enig med det ærede Medlem herved i hans Kritik, ej heller i hans Henstilling, vilde jeg tillade mig at fremsætte nogle ganske faa Bemærkninger. Det ærede Medlem har nemlig ikke Ret i, naar han gaar ud fra, at Højstoleloven bærer Præg af, at den er kommen frem paa en lovlig hurtig Maade, thi det Lovforslag var, før det blev ophøjet til Lov, Genstand for mange Aars endogfaa meget indgaaende Forhandlinger her i Tinget. Men Lovens endelige Vedtagelse er selvfølgelig Udtryk for et Kompromis mellem Landstinget og Folketinget, og der er jo ingen Lov saa fuldkommen, uden at der jo altid kan gøres Indvendinger der imod, men et Hastværksarbejde

er Loven ikke. Naar det ærede Medlem endvidere udtalte temmelig øjenhynlig sin Uvilje mod de smaa Højstoler, saa skal jeg dertil gøre den Bemærkning, at det var med fuldt Overlæg, at Lovgivningsmagten og særlig dette Ting affattede Loven saaledes, at man ikke vilde gaa de smaa Stoler for nær, idet man gik ud fra, at de større Stoler, Stoler med det store Elevantal, klare sig nok, medens der kan være Vanskeligheder for Stoler, der ligge i tyndt befolkede Egne, og for Stoler, der ligge i Egne, hvor man ikke har rigtig Sands for Højstoletanken og Højstolebevægelsen, og derfor vilde man ikke gøre det umuligt for de smaa Stoler, der allerede ere i Gang, at kunne bevares omkring i de forskellige Egne, idet man ogsaa gik ud fra, at paa de mindre Stoler kommer baade Forstanderen og Lærerne Eleverne ganske anderledes nær og faar en ganske anderledes personlig Indflydelse paa dem, end de faa paa de meget store Stoler, hvor Undervisningen hver Dag næsten har Karakteren af et Folkemøde, og dertil kommer endvidere den Betragtning, som dette Ting gjorde gældende, at Højstolen har ikke alene Betydning for de Elever, der søge disse Stoler, men mange af de mindre Højstoler ere, om jeg saa maa sige, Centreer for det Landsliv, der pulserer i de Egne, hvor Stolerne ligge, og selv om de ikke udmærke sig ved et stort Elevantal, kan en saadan Højstoles Forstander og Lærere øve en gavnlig Indflydelse paa den talrige Befolkning i Omegnen ved Foredrag af forskellig Art. Men naar det ærede Medlem udtaler, at der har været gjort Fiksfaktserier fra de mindre Stolars Side, og han udtaler, at der i Fremtiden ogsaa kunne gøres, hvad han kaldte for Fiksfaktserier, for at tilvejebringe et større Marslevantal, end Stolerne egentlig havde, saa vil jeg sige, at det er ikke Lovens Skyld. (En Stemme: Fikse?) Det er ikke Lovens Skyld, det er selvfølgelig en Fejl, hvis saadan noget sker, og det maa paa det stærkeste misbilliges, men jeg vilde meget hellere have set, at det ærede Medlem havde nævnt Stoler, hvor noget saadant har fundet Sted, fordi det kan misforstaas, naar man i Almindelighed siger, at saadan noget er sket og kan ske paa de mindre Stoler; men en Antæ af den Art rammer ikke Loven, men Tilshnet. Der er jo ifølge Loven bestikket et Tilshn, som antages af den højtærede Kultusminister, og man har ikke været karrig over for den Mand, der fører Tilshn med Højstolerne. Der kan nemlig anvendes et Beløb af indtil 8,000 Kr. aarlig, og den Mand, der nu tilser disse Stoler, er endvidere ansat ved